

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Dagmar Nygrínové a soudců JUDr. Josefa Baxy a JUDr. Jiřího Pally v právní věci žalobkyně: **A. V.**, zast. JUDr. Bronislavou Orbesovou, advokátkou, se sídlem Štefánikova 5462, Zlín, proti žalovanému: **Ministerstvo práce a sociálních věcí**, se sídlem Na Poříčním právu 376/1, Praha 2 (dříve Krajský úřad Zlínského kraje, se sídlem třída Tomáše Bati 21, Zlín), o kasační stížnosti žalovaného proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 5. 12. 2011, č. j. 57 A 78/2010 - 40,

takto:

Rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 5. 12. 2011, č. j. 57 A 78/2010 - 40, **se zrušuje** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

Odůvodnění:

Krajský úřad Zlínského kraje rozhodnutím ze dne 23. 8. 2010, č. j. KUZL 51695/2010, zamítl odvolání žalobkyně a potvrdil rozhodnutí Městského úřadu Vsetín ze dne 15. 6. 2010, č. j. 28840/2010/VSE, kterým byl žalobkyni snížen příspěvek na živobytí z 2.135 Kč na 1.812 Kč měsíčně ode dne 1. 6. 2010. V odůvodnění krajský úřad uvedl, že žalobkyně žije ve svém bytě 3+1 se synem S. V., který je společně posuzovanou osobou podle § 4 odst. 1 písm. c) bod 2 zákona č. 110/2006 Sb., o životním a existenčním minimu, ve znění účinném do 31. 3. 2011. Žalobkyni byla od 16. 1. 2010 přiznána podpora v nezaměstnanosti po podpůrčí dobu 11 měsíců. Oznámením ze dne 15. 6. 2010 zahájil městský úřad řízení ve věci změny výše příspěvku na živobytí a téhož dne vydal rozhodnutí o snížení příspěvku. Krajský úřad konstatoval, že městský úřad správně určil rozhodné období, kterým jsou tři měsíce předcházející měsíci posuzování nároku na dávku (červen 2010), tedy březen, duben a květen 2010, vyhodnotil příjmy společně posuzovaných osob a přiměřené náklady na bydlení za rozhodné období. Krajský úřad

ověřil, že městský úřad zadal do aplikačního programu, který je povinen pro řešení hmotné nouze využívat, veškeré rozhodné skutečnosti doložené žalobkyní. Částka živobytí žalobkyně vychází z existenčního minima 2.020 Kč a byla navýšena o 30 % rozdílu mezi jejím životním minimem 2.880 Kč a existenčním minimem (tj. o 258 Kč) z důvodu evidence na úřadu práce, dále byla navýšena o stejnou částku z důvodu vlastnictví majetku, který nelze využít ke zvýšení příjmu, a také o 20 % rozdílu mezi životním a existenčním minimem (tj. o 172 Kč) z důvodu, že žalobkyně nemá nároky ani pohledávky. Částka živobytí společně posuzované osoby (syna) vychází rovněž z existenčního minima 2.020 Kč a byla navýšena o 30 % rozdílu mezi jeho životním minimem 2.600 Kč a existenčním minimem (tj. o 174 Kč) z důvodu evidence na úřadu práce, dále o stejnou částku z důvodu, že syn nemá majetek, a také o 20 % rozdílu mezi životním a existenčním minimem (tj. o 116 Kč) z důvodu, že syn nemá nároky a pohledávky. Částku živobytí společně posuzovaných osob tvoří podle § 24 odst. 3 zákona č. 111/2006 Sb., o pomoci v hmotné nouzi, ve znění účinném do 31. 12. 2010, součet částek živobytí žalobkyně 2.708 Kč a jejího syna 2.484 Kč, tj. 5.192 Kč. Krajský úřad z aplikačního programu zjistil, že v roce 2010 byla žalobkyni poskytnuta podpora v nezaměstnanosti v únoru ve výši 3.527 Kč, v březnu ve výši 6.833 Kč, v dubnu ve výši 6.019 Kč a v květnu ve výši 5.256 Kč. Pro měsíc posuzování květen 2010 činil příjem žalobkyně za rozhodné období 16.379 Kč, pro měsíc červen 2010 došlo ke zvýšení příjmu za rozhodné období na 18.108 Kč. Průměrný příjem žalobkyně, podle § 9 odst. 1 písm. b) bod 2 zákona o pomoci v hmotné nouzi započtený ve výši 80 % skutečně vyplacené podpory v nezaměstnanosti (tj. 4.828,80 Kč), a společně posuzované osoby (0 Kč) v rozhodném období březen - květen 2010 po odečtení průměrných přiměřených nákladů na bydlení za rozhodné období (1.448,64 Kč) činil částku 3.380,16 Kč. Výši příspěvku na živobytí za měsíc červen 2010 (1.812 Kč) městský úřad získal, když odečetl od částky živobytí společně posuzovaných osob (5.192 Kč) částku příjmu vypočteného pro nárok na příspěvek na živobytí (3.380 Kč). Krajský úřad shledal, že městský úřad rozhodl o snížení příspěvku na živobytí žalobkyně od června 2010 v souladu s právními předpisy a se znalostí rozhodných skutečností. Doplnil, že S. V. není v řízení o příspěvku na živobytí žalobkyně účastníkem řízení, proto se mu rozhodnutí ve věci neoznamuje.

V žalobě proti tomuto rozhodnutí žalobkyně namítala, že byla zkrácena na svých právech a rozhodnutí považuje za vykonstruované, zmatečné, nepravdivé a odbyté. Zpochybnila poučení o tom, že proti napadenému rozhodnutí se nelze odvolat, a poukázala na opravné prostředky ve správním soudnictví a u veřejného ochránce práv. Městský úřad Vsetín podle žalobkyně nesprávně posoudil její sociální, hmotné i zdravotní poměry. Snížení příspěvku na živobytí přivedlo žalobkyni na hranici životního minima a hrozí jí nebezpečí, že bude existenčně úplně zničena. Žalobkyně označila za lživé tvrzení Městského úřadu Vsetín, že jí byla přiznána na živobytí částka 5.192 Kč; taková částka jí dosud nikdy nebyla vyplacena. Žalobkyně obdržela v únoru 2010 částku 3.527 Kč, v březnu 3.614 Kč, v dubnu 1.807 Kč, v květnu, v červnu a v červenci 3.418 Kč a v srpnu 2.398 Kč. Žalobkyně dále zmínila, že nepobírá žádný příspěvek na bydlení a jejímu synovi S. V. nebyly již přes dva roky přiznány ani vyplaceny žádné sociální dávky. Žalobkyně navrhla, aby krajský soud obě správní rozhodnutí zrušil a věc vrátil k novému projednání. Nabídla, že poukázky o vyplacených dávkách může doložit.

Krajský soud v Brně usnesením ze dne 4. 1. 2011, č. j. 57 A 78/2010 - 24, ustanovil zástupkyní žalobkyně JUDr. Bronislavu Orbesovou, advokátku.

V doplnění žaloby ze dne 27. 1. 2011 žalobkyně konstatovala, že v napadeném rozhodnutí jsou uvedeny jiné částky podpory v nezaměstnanosti, než jaké byly žalobkyni vyplaceny, a zopakovala částky vyjmenované v žalobě s tím, že se zřejmě jednalo o podporu v nezaměstnanosti. Podle žalobkyně je důležité tyto rozdíly objasnit, neboť pokud měla nižší podporu, než uvádí krajský úřad, měla nárok na vyšší příspěvek na živobytí. Žalobkyně navrhla, aby si soud vyžádal potvrzení Úřadu práce ve Vsetíně o vyplacené podpoře v nezaměstnanosti.

Krajský soud v Brně rozsudkem ze dne 5. 12. 2011, č. j. 57 A 78/2010 - 40, napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil krajskému úřadu k dalšímu řízení. V odůvodnění soud uvedl, že ze správního spisu nevyplývá, jaké částky byly podkladem pro výpočet příspěvku na živobytí a z jakého důvodu došlo ke zvýšení příjmu v rozhodném období. Ze sdělení Úřadu práce ve Vsetíně soud zjistil, že žalobkyně byla v evidenci uchazečů o zaměstnání a byla jí poskytována podpora v nezaměstnanosti od 16. 1. 2010 do 15. 12. 2010; startovací podpora činila 6.833 Kč, poté byla vyplácena tzv. vyšší podpora 5.256 Kč a tzv. nižší podpora 4.730 Kč. Částky uvedené úřadem práce se liší od částek v napadeném rozhodnutí, jež se soudu jevilo nepřezkoumatelným, neboť nebylo možno přezkoumat výpočet vedoucí ke snížení příspěvku na živobytí. Krajský soud poukázal na to, že žalobkyně v odvolání i v žalobě tvrdila, že neobdržela podporu v nezaměstnanosti v takové výši, jak uvádí správní orgán ve svém rozhodnutí. Soud k tomu navíc zjistil, že správní spis neobsahuje údaje o částkách přijatých žalobkyní rozhodných pro vydání napadeného rozhodnutí. Oba správní orgány se podle soudu dopustily vady, která zakládá nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí, a při rozhodování vycházely ze skutečností, které nemají oporu ve správním spisu a vyžadují doplnění. Soud se o doplnění pokusil, nicméně úřad práce nesdělil přesné částky v jednotlivých měsících; nezbylo tedy než napadené rozhodnutí zrušit, neboť žaloba je důvodná. Soud uzavřel, že nebyly zjištěny správné částky, které byly žalobkyni vyplaceny jako podpora v nezaměstnanosti a které sloužily jako podklad pro výpočet snížená příspěvku na živobytí; nebylo doloženo, v čem spočívalo zvýšení příjmů žalobkyně.

Proti tomuto rozsudku podal žalovaný (dále jen „stěžovatel“) včas kasační stížnost z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s“). Namítal, že částky podpory v nezaměstnanosti byly ve spisu doloženy, a odkázal na rozhodnutí Úřadu práce ve Vsetíně ze dne 15. 2. 2010. Nesouhlasil se závěrem soudu o nepřezkoumatelnosti rozhodnutí a o tom, že správní orgány vycházely ze skutečností, které nemají oporu v správním spisu a vyžadují doplnění. Odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí je podle názoru stěžovatele zcela v souladu s § 68 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád z roku 2004“), neboť obsahuje podrobný rozpis příjmů za rozhodné období i podrobný výpočet částky příspěvku na živobytí v měsíci červnu 2010. Stěžovatel dále upozornil na chybu v odůvodnění rozsudku, kde krajský soud citoval správní řád z roku 1967 (zákon č. 71/1967 Sb., o správním řízení). Stěžovatel navrhl, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek zrušil a věc vrátil krajskému soudu k dalšímu řízení.

Žalobkyně ve vyjádření ke kasační stížnosti zdůraznila, že podporu v nezaměstnanosti pobírala v jiné výši, než z jaké vycházel správní orgán, a dokonce i v jiné výši, než soudu sdělil Úřad práce ve Vsetíně. Z rozhodnutí krajského úřadu ani ze zbytku spisu není podle žalobkyně zřejmé, jak dospěl krajský úřad k částkám, které měly být žalobkyni vyplaceny. Pro správné posouzení věci a stanovení příspěvku na živobytí je přitom nezbytné spolehlivě zjistit výši podpory v nezaměstnanosti v rozhodném období. Žalobkyně označila napadený rozsudek za správný a navrhla zamítnutí kasační stížnosti.

Stěžovatel v replice k vyjádření konstatoval, že správní orgán měl k dispozici dva důkazní prostředky - rozhodnutí o výši podpory v nezaměstnanosti, doložené žalobkyní, a informace o výši vyplacené podpory v nezaměstnanosti získané z informačního systému pomoci v hmotné nouzi, který je povinen pro řízení o dávkách používat. Výše příjmu z podpory v nezaměstnanosti zjištěná těmito důkazními prostředky byla ve shodě a správní orgán neměl důvod pochybovat o správnosti vyplacené podpory. Žalobkyně měla možnost doložit své tvrzení o jiné výši vyplacené podpory např. stvrzenkou o přijaté částce nebo výpisem z účtu. To však žalobkyně v průběhu správního řízení ani v soudním řízení neučinila, její tvrzení proto stěžovatel nepovažoval za relevantní. Stěžovatel uzavřel, že v odůvodnění rozhodnutí krajského úřadu je způsob získání údaje o výši vyplacené podpory uveden a spisová dokumentace obsahuje rovněž doklad o výši podpory, doložený žalobkyní. K tomuto podání připojil stěžovatel vytištěné údaje z informačního systému.

Vzhledem k tomu, že s účinností od 1. 1. 2012 přešla na základě zákona č. 366/2011 Sb. působnost krajských úřadů rozhodovat o odvolání ve věcech dávek státní sociální podpory, dávek pomoci v hmotné nouzi (dříve dávek sociální péče) a příspěvku na péči na Ministerstvo práce a sociálních věcí, stalo se tímto dnem ministerstvo procesním nástupcem žalovaných krajských úřadů v soudních řízeních v těchto věcech (srov. § 69 s. ř. s., podle kterého *žalovaným je správní orgán, který rozhodl v posledním stupni, nebo správní orgán, na který jeho působnost přešla*). V probíhajícím řízení proto Nejvyšší správní soud jednal jako se žalovaným namísto Krajského úřadu Zlínského kraje výhradně s Ministerstvem práce a sociálních věcí.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek v souladu s § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s., vázán rozsahem a důvody, které stěžovatel uplatnil v kasační stížnosti. Za situace, kdy kasační stížnost podal žalovaný, nepřichází v úvahu důvod kasační stížnosti podle § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s. cílený na vady správního řízení, nic takového ostatně stěžovatel ani nenamítal. Kasační stížnost tedy byla podána z důvodů podle § 103 odst. 1 písm. a) a d) s. ř. s.

Podle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. *kasační stížnost lze podat pouze z důvodu tvrzené nezákonnosti spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení.* Nesprávné právní posouzení spočívá buď v tom, že na správně zjištěný skutkový stav je aplikován nesprávný právní názor, popř. je sice aplikován správný právní názor, ale tento je nesprávně vyložen.

Podle § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. *kasační stížnost lze podat pouze z důvodu tvrzené nepřezkoumatelnosti spočívající v nesrozumitelnosti nebo nedostatku důvodů rozhodnutí,*

popřípadě v jiné vadě řízení před soudem, mohla-li mít taková vada za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé.

Z obsahu správního spisu Nejvyšší správní soud zjistil, že Městský úřad Vsetín rozhodnutím ze dne 7. 6. 2010, č. j. 27369/2010/VSE, přiznal žalobkyni dávku příspěvek na živobytí ve výši 2.135 Kč měsíčně od května 2010. Dne 15. 6. 2010 oznámil městský úřad žalobkyni, že zahajuje správní řízení ve věci změny výše příspěvku na živobytí.

Městský úřad Vsetín rozhodnutím ze dne 15. 6. 2010, č. j. 28840/2010/VSE, žalobkyni snížil dávku příspěvek na živobytí z 2.135 Kč na 1.812 Kč měsíčně od 1. 6. 2010. V odůvodnění konstatoval, že společně posuzovanou osobou je S. V., částka živobytí všech společně posuzovaných osob činí 5.192 Kč a příjem pro nárok na dávku po odpočtu přiměřených nákladů na bydlení činí 3.380,16 Kč. V měsíci červnu 2010 došlo ke zvýšení průměrného příjmu za poslední tři kalendářní měsíce (březen, duben a květen), příjmem všech společně posuzovaných osob v rozhodném období je podpora v nezaměstnanosti. Při novém posouzení nároku na dávku bylo zjištěno, že se změnil rozdíl mezi částkou živobytí a výší příjmu společně posuzovaných osob, proto bylo rozhodnuto o snížení dávky.

V odvolání proti tomuto rozhodnutí žalobkyně uvedla, že městský úřad postupoval nestandardně a netransparentně, poškodil její práva a rozhodl nesprávně, neboť chybně posoudil její hmotné, sociální a zdravotní poměry. Snížení příspěvku na živobytí by žalobkyni přivedlo na hranici životního minima a existenčně ji zničilo. Žalobkyně se podivovala nad tím, že v rozhodnutí je uvedena částka živobytí 5.192 Kč, která nebyla blíže specifikována. Podotkla, že S. V. již přes dva roky nepobírá žádné sociální dávky, neobdržel však žádné rozhodnutí, ačkoliv je zahrnován do společně posuzovaných osob.

Krajský úřad následně vydal žalobou napadené rozhodnutí, jímž odvolání zamítl a rozhodnutí o snížení dávky potvrdil.

Ve správním spisu je dále založeno rozhodnutí Úřadu práce ve Vsetíně ze dne 15. 2. 2010, č. j. VSA-683/2010-VR, jímž byla žalobkyni přiznána podpora v nezaměstnanosti ode dne 16. 1. 2010 po podpůrčí dobu 11 měsíců ve výši 6.833 Kč měsíčně po dobu prvních dvou měsíců, 5.256 Kč měsíčně po dobu dalších dvou měsíců a 4.730 Kč měsíčně po zbývající podpůrčí dobu.

Na základě takto zjištěného skutkového stavu posoudil Nejvyšší správní soud jednotlivé námitky stěžovatele a dospěl k závěru, že kasační stížnost je důvodná.

Nejvyšší správní soud se nejprve zabýval otázkou, zda krajský soud správně vyhodnotil, že správní orgány při svém rozhodování vycházely ze skutečností, které nemají oporu ve správním spisu. Stěžovatel proti tomuto tvrzení krajského soudu namítal, že částky podpory v nezaměstnanosti byly ve spisu doloženy.

Správní spis skutečně obsahuje rozhodnutí Úřadu práce ve Vsetíně, ve kterém je vyčíslena výše podpory v nezaměstnanosti, jež byla žalobkyni přiznána od 16. 1. 2010. Toto rozhodnutí předložila správním orgánům sama žalobkyně. Přiznaná výše podpory v nezaměstnanosti se však liší od částek, které ve svém rozhodnutí uvádí krajský úřad jako příjem žalobkyně za jednotlivé měsíce. Důvodem tohoto nesouladu je podle názoru

Nejvyššího správního soudu skutečnost, že podpůrčí doba v případě žalobkyně nepočala plynout prvním dnem kalendářního měsíce.

Podpora v nezaměstnanosti náleží uchazeči o zaměstnání po dobu trvání tzv. podpůrčí doby, jejíž délka se počítá na měsíce a závisí na věku uchazeče (srov. ustanovení § 43 zákona č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, ve znění účinném do 31. 12. 2010). Počátek podpůrčí doby odpovídá dnu, od kterého je podpora v nezaměstnanosti přiznána. Počet měsíců trvání podpůrčí doby je vždy uveden v rozhodnutí o přiznání podpory v nezaměstnanosti společně s konkrétními částkami, které připadají na určité měsíce podpůrčí doby. Aktuální výše podpory se tak odvíjí od toho, v kolikátém měsíci podpůrčí doby se uchazeč o zaměstnání nachází (srov. ustanovení § 50 odst. 3 zákona o zaměstnanosti).

V případě žalobkyně činila podpůrčí doba 11 měsíců a počala plynout dne 16. 1. 2010. Pro první dva měsíce podpůrčí doby byla výše podpory v nezaměstnanosti určena částkou 6.833 Kč měsíčně, pro další dva měsíce podpůrčí doby (třetí a čtvrtý měsíc) částkou 5.256 Kč měsíčně a od pátého měsíce po zbytek podpůrčí doby částkou 4.730 Kč měsíčně.

Podle § 53 odst. 2 zákona o zaměstnanosti, *jsou-li splněny podmínky pro poskytování podpory v nezaměstnanosti nebo podpory při rekvalifikaci jen po část kalendářního měsíce, náleží podpora v nezaměstnanosti nebo podpora při rekvalifikaci v poměrné výši odpovídající počtu kalendářních dnů, kdy tyto podmínky byly splněny. Výsledná částka se zaokrouhluje na celé koruny nahoru.*

Nárok na podporu v nezaměstnanosti může vzniknout kterýkoliv den v kalendářním měsíci podle toho, kdy byly splněny zákonné podmínky a podána žádost (srov. ustanovení § 42 zákona o zaměstnanosti). Období jednoho měsíce podpůrčí doby, pro které je předepsána určitá výše podpory v nezaměstnanosti, se tudíž nemusí krýt s obdobím kalendářního měsíce, za které je podpora v nezaměstnanosti vyplácena. Na tyto situace pamatuje citované ustanovení, které určuje pravidla výpočtu konkrétní částky, která má být vyplacena. Podpora v nezaměstnanosti se vyplácí pozadu, tedy zpětně, nejpozději v následujícím kalendářním měsíci (srov. ustanovení § 53 odst. 1 zákona o zaměstnanosti).

Podpora v nezaměstnanosti byla žalobkyni přiznána rozhodnutím ze dne 15. 2. 2012, první výplata podpory ve výši připadající na leden 2010 proto proběhla v únoru 2010. Úřad práce přiznal žalobkyni pro první dva měsíce trvání podpůrčí doby podporu ve výši 6.833 Kč měsíčně. První dva měsíce podpůrčí doby pokrývají období od 16. 1. 2010 do 15. 3. 2010; v lednu 2010 uplynulo z podpůrčí doby pouze šestnáct dnů, žalobkyni tudíž za leden náleží jen poměrná část z 6.833 Kč. Částku přiznanou pro první měsíc podpůrčí doby bylo nutné vydělit počtem kalendářních dnů v měsíci lednu a vynásobit počtem dnů podpůrčí doby, které připadly na leden 2010 (šestnáct dnů), tj. 6.833 / 31 * 16 = 3.526,71 Kč. Výsledná částka, která žalobkyni náležela za leden 2010 a měla být vyplacena v únoru 2010, činí po zaokrouhlení 3.527 Kč.

Měsíc únor 2010 pokrývá část prvního a část druhého měsíce podpůrčí doby, pro které byla stanovena stejná měsíční výše podpory v nezaměstnanosti, proto se v tomto případě částka k vyplacení shoduje s měsíční výší podpory pro první dva měsíce podpůrčí

doby, uvedenou v rozhodnutí úřadu práce. Žalobkyni měla být v březnu 2010 za období února 2010 vyplacena částka 6.833 Kč.

Dne 15. 3. 2010 skončil druhý měsíc podpůrčí doby a od 16. 3. 2010 klesla podpora v nezaměstnanosti na částku 5.256 Kč měsíčně. Za březen 2010 proto žalobkyni náleží zbývající část podpory přiznané pro první dva měsíce podpůrčí doby a poměrná část z měsíční výše podpory přiznané pro další dva měsíce podpůrčí doby (5.256 Kč). Z podpory přiznané pro první dva měsíce podpůrčí doby již bylo vyplaceno 3.527 Kč a 6.833 Kč, zbývá proto vyplatit 3.306 Kč. Částku přiznanou pro třetí měsíc podpůrčí doby bylo nutné vydělit počtem kalendářních dnů v měsíci březnu a vynásobit počtem dnů, které patří do třetího měsíce podpůrčí doby a připadly na březen 2010, tj. 5.256 / 31 * 16 = 2.712,77 Kč, po zaokrouhlení 2.713 Kč. Žalobkyni tak měla být v dubnu 2010 za období března 2010 vyplacena částka 6.019 Kč (součet hodnot 3.306 Kč a 2.713 Kč).

Měsíc duben 2010 pokrývá část třetího a část čtvrtého měsíce podpůrčí doby, pro které byla stanovena stejná měsíční výše podpory v nezaměstnanosti, proto se v tomto případě částka k vyplacení shoduje s měsíční výší podpory pro další dva měsíce podpůrčí doby, uvedenou v rozhodnutí úřadu práce. Žalobkyni měla být v květnu 2010 za období dubna 2010 vyplacena částka 5.256 Kč.

Součet částek podpory v nezaměstnanosti, které měly být žalobkyni vyplaceny v období od února do dubna 2010, tedy činí 16.379 Kč; tato částka, pokud ji žalobkyně skutečně obdržela, je rozhodná pro výpočet příspěvku na živobytí na měsíc květen 2010 (srov. ustanovení § 23 a § 9 odst. 1, 2 zákona o pomoci v hmotné nouzi). V období od března do května 2010 měla být žalobkyni vyplacena podpora v nezaměstnanosti v celkové výši 18.108 Kč; od této částky, byla-li reálně vyplacena, se odvíjí výpočet příspěvku na živobytí na měsíc červen 2010.

Nejvyšší správní soud shledal, že částky uvedené v rozhodnutí krajského úřadu jednoznačně vycházejí z částek podpory v nezaměstnanosti podle rozhodnutí Úřadu práce ve Vsetíně ze dne 15. 2. 2010, č. j. VSA-683/2010-VR, a plně s nimi korespondují. Krajský soud tudíž pochybil, pokud správním orgánům vytkl, že při svém rozhodování vycházely ze skutečností, které nemají oporu ve správním spisu. Takový závěr lze označit přinejmenším za předčasný. Naopak, podle zjištění Nejvyššího správního soudu odpovídají veškeré údaje obsažené v obou správních rozhodnutích informacím uvedeným v jednotlivých dokumentech, které tvoří součást správního spisu. Důvod pro zrušení rozhodnutí krajského úřadu podle § 76 odst. 1 písm. b) s. ř. s., jak jej formuloval krajský soud, tedy nebyl dán.

K tomu, zda uvedené částky odpovídají také částkám skutečně vyplaceným žalobkyni, se Nejvyšší správní soud ani krajský soud nemohly vyjádřit, neboť v řízení před krajským soudem nebylo provedeno dokazování, které by prokázalo či vyvrátilo žalobní tvrzení, že žalobkyni reálně byly vyplaceny částky jiné. Krajský soud pochybil, pokud - veden nesprávnou úvahou o rozdílnosti částek v rozhodnutí krajského úřadu a úřadu práce - bez jakéhokoliv důkazu uvěřil žalobkyni a konstatoval, že nebyly zjištěny správné částky. V tomto směru bude muset krajský soud doplnit dokazování o žalobkyní navrhované doklady o vyplacených dávkách a svá zjištění porovnat s potvrzením o výši částek podpory v nezaměstnanosti vyplacených v jednotlivých měsících, které si vyžádá od Úřadu práce

České republiky, krajské pobočky ve Zlíně. Teprve na základě takto zjištěného skutkového stavu bude moct krajský soud objektivně posoudit, zda má rozhodnutí krajského úřadu oporu ve správním spisu, neboť žalobkyni skutečně byly vyplaceny částky v něm uvedené, či nikoliv.

Stěžovatel dále nesouhlasil se závěrem krajského soudu, že rozhodnutí krajského úřadu je nepřezkoumatelné. Nejvyšší správní soud k tomu poznamenává, že krajský soud opomněl zmínit, zda nepřezkoumatelnost spatřuje v nedostatku důvodů rozhodnutí nebo v jeho nesrozumitelnosti. Navzdory údajné nepřezkoumatelnosti navíc krajský soud konstatoval, že rozhodnutí v mezích žalobních bodů přezkoumal; touto formulací krajský soud ohrozil srozumitelnost napadeného rozsudku. Popsané vady však nedosáhly takové intenzity, aby musel Nejvyšší správní soud rozsudek krajského soudu bez dalšího zrušit pro nepřezkoumatelnost.

Nejvyšší správní soud si je vědom toho, že správní orgány mohly a měly ve svých rozhodnutích podrobněji popsat a lépe osvětlit, jak dospěly k hodnotám, které vzaly za základ pro výpočet výše příspěvku na živobytí, a nikoliv se zaměřit jen na samotný výpočet. Tento nedostatek odůvodnění správních rozhodnutí však podle názoru Nejvyššího správního soudu nezakládá nepřezkoumatelnost žalobou napadeného rozhodnutí, neboť nebrání soudu správní rozhodnutí v mezích žalobních bodů přezkoumat.

Již stará římskoprávní zásada „*iura novit curia*“ počítá s tím, že soud zná právo, tudíž musí znát i výše popsané - ze zákona o zaměstnanosti jasně patrné - vysvětlení odlišnosti částek podpory v nezaměstnanosti uvedených v rozhodnutí krajského úřadu a v rozhodnutí úřadu práce o přiznání podpory. Zrušení rozhodnutí krajského úřadu pro nepřezkoumatelnost v dané situaci považuje Nejvyšší správní soud za projev přepjatého formalismu, neboť práva znalý soud mohl chybějící, zákonem jednoznačně stanovené, dílčí argumenty doplnit a žalobkyni sám vysvětlit, co bylo popsáno výše.

Na rozdíl od krajského soudu se Nejvyšší správní soud domnívá, že krajský úřad ve svém rozhodnutí zřetelně uvedl, v čem spatřoval zvýšení příjmů žalobkyně, když vyčíslil výši podpory v nezaměstnanosti za období rozhodné pro příspěvek na živobytí na květen 2010 a za období rozhodné pro příspěvek na živobytí na červen 2010. Z pouhého porovnání obou částek je přitom zřejmé, že příjem rozhodný pro červnový příspěvek je vyšší než pro příspěvek květnový.

Krajskému soudu tedy skutečně nic nebránilo v tom, aby po ověření výše podpory v nezaměstnanosti reálně vyplacené žalobkyni v rozhodném období přezkoumal správnost výpočtu příspěvku na živobytí a vypořádal se s jednotlivými žalobními námitkami. Rozhodnutí krajského úřadu tudíž nemůže být nepřezkoumatelné.

Další pochybení krajského soudu spatřoval stěžovatel v chybné citaci předpisů (správního řádu). Krajský soud sice neupřesnil, jaký správní řád citoval, nicméně podle obsahu citace lze stěžovateli přisvědčit, že se jednalo o ustanovení správního řádu z roku 1967, který byl s účinností od 1. 1. 2006 nahrazen správním řádem z roku 2004. Krajský soud tedy aplikoval ustanovení právního předpisu, který na projednávanou věc nemohl být použit, neboť ke dni zahájení řízení (15. 6. 2010) již nebyl součástí platného práva. Tato

vada řízení před krajským soudem však podle názoru Nejvyššího správního soudu nedosahuje takové intenzity, aby mohla ohrozit přezkoumatelnost napadeného rozsudku.

Nejvyšší správní soud shrnuje, že krajský soud chybně posoudil právní otázku přezkoumatelnosti rozhodnutí krajského úřadu a otázku rozdílu mezi přiznanou a vyplacenou podporou v nezaměstnanosti. Napadený rozsudek je tudíž nezákonný ve smyslu ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. Důsledkem nesprávného právního posouzení zmíněných otázek je pak nedostatečně zjištěný skutkový stav v řízení před krajským soudem, který dokazováním nepotvrdil ani nevyvrátil tvrzení žalobkyně, že jí ve skutečnosti byly vyplaceny zcela jiné částky.

Kasační důvody uplatněné stěžovatelem byly prokázány, a proto Nejvyšší správní soud rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 5. 12. 2011, č. j. 57 A 78/2010 - 40, zrušil a věc vrátil tomuto soudu k dalšímu řízení.

Podle § 110 odst. 4 s. ř. s., *zruší-li Nejvyšší správní soud rozhodnutí krajského soudu a vrátí-li mu věc k dalšímu řízení, je krajský soud vázán právním názorem vysloveným Nejvyšším správním soudem ve zrušovacím rozhodnutí.* Krajský soud si v dalším řízení vyžádá od žalobkyně a Úřadu práce České republiky, krajské pobočky ve Zlíně doklady o tom, v jaké výši byla žalobkyni v období od února do května 2010 vyplacena podpora v nezaměstnanosti. Získanými dokumenty provede soud důkaz a v mezích žalobních bodů přezkoumá napadené rozhodnutí krajského úřadu.

O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti rozhodne podle § 110 odst. 3 s. ř. s. v novém rozhodnutí ve věci krajský soud.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 19. června 2012

JUDr. Dagmar Nygrínová
předsedkyně senátu